

ВИСНОВОК

наукового керівника дисертаційної роботи Цзян Хаочже на тему: «Використання музично-пісенних засобів у формуванні іншомовної компетентності молодших школярів в КНР і Україні», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Загальна характеристика дисертації. У дисертації Цзян Хаочже на основі цілісного аналізу систематизовано теоретичні ідеї та узагальнено досвід формування іншомовної компетентності молодших школярів із використанням музично-пісенних засобів в Китайській Народній Республіці (КНР) і Україні. У роботі окреслено витоки ідей формування іншомовної компетентності в КНР і Україні, розкрито зміст і структуру іншомовної компетентності молодших школярів в обох країнах; узагальнено теоретичне підґрунтя використання музично-пісенних засобів молодшими школярами КНР і України для формування іншомовної компетентності; визначено зміст, навчально-методичне забезпечення, методи, форми формування іншомовної компетентності молодших школярів в КНР і Україні; схарактеризовано досвід використання музично-пісенних засобів формування іншомовної компетентності молодших школярів КНР і України, процес цифровізації музично-пісенних засобів в КНР і Україні для визначення напрямів взаємного використання педагогічно цінних ідей.

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дослідження обумовлюється сучасними напрямами активної співпраці КНР з Україною. В умовах інтеграційних процесів актуалізується потреба у компаративних педагогічних дослідженнях освітнього процесу обох країн.

Зміст національних рекомендацій КНР і України, рекомендацій Британської Ради, Ради Європи з мовної освіти щодо формування іншомовної компетентності породжують нові вимоги до її якості, сприяють

упровадженню новітніх методів, форм, засобів, які стають стратегічно важливими в умовах сучасності. У зв'язку з цим актуальним стає дослідження впливу музично-пісенних засобів на формування іншомовної компетентності молодших школярів як в КНР, так і в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тему дисертаційного дослідження затверджено вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол №2 від 14.02.2022 р.).

Тема дисертації є складовою частиною комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти: історико-педагогічний, компаративний, прогностичний аспекти» (державний реєстраційний номер 0121U107474) та кафедри теорії і практики англійської мови та зарубіжної літератури імені професора Михайла Гетманця «Актуальні проблеми лінгвістики, літературознавства, методики викладання англійської мови в закладах освіти» (державний реєстраційний номер 0122U201328) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Наукова новизна представленої роботи полягає в тому, що: уперше здійснено цілісний порівняльний аналіз теоретико-практичних здобутків формування іншомовної компетентності в КНР і Україні (на прикладі молодших школярів закладів загальної середньої освіти, з урахуванням: ідей формування іншомовної компетентності; сучасних підходів до її реалізації; теоретичного підґрунтя використання музично-пісенних засобів; визначення змісту, навчально-методичного забезпечення, методів і форм навчання; практичного досвіду застосування музично-пісенних засобів; тенденцій діджиталізації у сфері музично-пісенного навчального контенту).

Вперше виявлено спільні риси формування іншомовної компетентності молодших школярів як в КНР, так і в Україні (формування іншомовної компетентності молодших школярів в обох країнах відбувається при опануванні предмету «Іноземна мова» з першого класу початкової школи; шанобливе національне ставлення до англійської мови як іноземної; прагнення до інтеграції національних та англомовних традицій у навчанні). Виявлено специфічні риси, які віддзеркалюють особливості формування іншомовної компетентності молодших школярів в досліджуваних країнах (для КНР: тяжіння до традиційного навчання іноземної мови; акцент на мовній компетентності; використання національних підручників, які містять музично-пісенні засоби; обмежений доступ до світових цифрових ресурсів з музично-пісенними засобами); (для України: тяжіння до комунікативного, інтерактивного навчання іноземної мови та інтерференція впливу аутентичних англомовних методик викладання; акцент на мовленнєвій компетентності; використання як національних, так й автентичних підручників, які містять музично-пісенні засоби; доступність відкритих, безоплатних світових цифрових ресурсів, які містять музично-пісенні засоби).

Вперше визначено напрями взаємного використання педагогічно цінних ідей для закладів середньої освіти в початкових класах КНР та України, а саме, досвід КНР може бути корисним для України у галузі системної уніфікації навчально-методичних матеріалів та масштабного впровадження штучного інтелекту для персоналізації навчання учнів. Україна може збагатити КНР гнучкістю комунікативного підходу, культурою відкритого обміну ідей та навчально-методичних матеріалів між педагогами, а також креативним використанням широкого спектру аутентичних міжнародних цифрових ресурсів. Доцільно активізувати двосторонню співпрацю; інтенсифікувати взаємодію та реалізацію спільних проєктів, орієнтованих на поглиблення формування іншомовної компетентності молодших школярів; оптимізувати проведення спільних

науково-практичних вебінарів, майстер-класів між вчителями англійської мови в обох країнах для обміну досвідом.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані учителями англійської мови КНР і України в початкових класах у закладах середньої освіти у процесі викладання англійської мови. Дисертантом розроблено, впроваджено, надруковано й розміщено онлайн методичні рекомендації «Методика викладання англійської мови в початковій школі». Положення, результати, висновки дисертації створюють передумови для подальших компаративних досліджень організації освітнього процесу закладів середньої освіти, зокрема, початкової, в КНР та Україні.

Практичні результати дослідження також можуть бути використані вченими, педагогами КНР і України в педагогічних закладах вищої освіти під час підготовки бакалаврів, магістрів зі спеціальності «Середня освіта. Іноземна філологія», «Початкова освіта».

Практичні результати роботи також можуть бути використані у процесі викладання гуманітарних дисциплін в Україні «Методика навчання англійської мови» (тема «Іншомовна компетентність»), «Практикум з іноземної мови з методикою навчання» (тема «Музично-пісенні засоби навчання»); дисциплін вільного вибору «Успішні заняття англійською мовою», «Інтерактивне навчання англійської мови» (тема «Діджиталізація музично-пісенних засобів»).

Положення, висновки й рекомендації дисертації упроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка впровадження №01/10-311 від 10.12.2024р.), Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (довідка впровадження № 2097 від 18.12.2024р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка впровадження № 02/14 від 20.12.2024р.).

Вірогідність й обґрунтованість результатів дослідження. Наукові положення, що висвітлені у дисертаційній роботі, достатньою мірою обґрунтовані представленими теоретичними даними, практичними результатами, відповідають меті та завданням дослідження. Обґрунтованість і достовірність наукових тверджень, практичних результатів і висновків, забезпечуються теоретико-методологічним обґрунтуванням їхніх вихідних положень, відповідністю методів меті, завданням, об'єкту і предмету дослідження, поєднанням кількісного і якісного аналізу отриманих даних, доказовістю й логічною несуперечливістю висновків. Результати, висновки – достовірні, доведені статистично.

Апробація. Основні результати дослідження дисертанта віддзеркалено в 10 наукових працях (із них 6 одноосібні), серед яких 4 статті опубліковано в провідних наукових фахових виданнях категорії Б; 5 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних наукових конференцій, 1 методичні рекомендації. Важливими є надруковані дисертантом методичні рекомендації.

Теоретичні й практичні положення роботи пройшли широку апробацію під час виступів на засіданнях і наукових семінарах кафедри освітології та інноваційної педагогіки, кафедри теорії і практики англійської мови та зарубіжної літератури імені професора Михайла Гетманця Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, на міжнародних і всеукраїнських конференціях. Результати роботи оприлюднено на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях у 2022-2024 рр.).

Характеристика роботи здобувача в процесі підготовки дисертації, особисті якості, проявлені в процесі роботи над дисертацією. Здобувач Цзян Хаочже 13 грудня 2021 року вступив до аспірантури Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на

спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки», почав активно працювати над обраною науковою темою.

Автор самостійно здійснював бібліографічний огляд китайських джерел, аналізував отримані результати, доходив висновків. Він опанував методи дослідження, що лягли в основу дисертації. Аспірант наполегливо навчався в аспірантурі, сумлінно проводив наукове дослідження, що дозволило чітко визначити мету й завдання дисертації, сформулювати її зміст та структуру, понятійно-категоріальний апарат дослідження.

Цзян Хаочже під час навчання в аспірантурі був активним, відповідальним аспірантом, брав участь у виступах, вебінарах, розробляв методичні рекомендації, про що свідчать потужні додатки дисертації. При виконанні наукової роботи показав себе відповідальним дослідником.

Впродовж навчання в аспірантурі він повністю виконав освітній та науковий складник свого індивідуального плану, успішно склав всі іспити та заліки, пройшов заплановану педагогічну практику, про що свідчать скріни його виступів у додатках роботи. Дисертація Цзян Хаочже є самостійною науковою працею, що виконана сучасним дослідником, яким має широкий кругозір та володіє новітнім науковим інструментарієм. Отже, можна підсумувати, що дисертант Цзян Хаочже повністю виконав відповідну освітньо-наукову програму, вчасно підготував дисертацію.

Висновок

Дисертаційна робота Цзян Хаочже на тему: «Використання музично-пісенних засобів у формуванні іншомовної компетентності молодших школярів в КНР і Україні», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня

доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024), та рекомендована для проведення експертизи на наукову новизну теоретичне і практичне значення отриманих результатів і подальшого захисту у разовій раді.

Науковий керівник

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії і практики
англійської мови та зарубіжної літератури
імені професора Михайла Гетманця
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Ілона КОСТИКОВА

13.10.2025

